

De middeleeuwen

Gebruik bron 2.

- 2p **5** Geef aan welk voordeel elk van beide partijen van een dergelijke eed heeft.

Later in de middeleeuwen keurde de kerk af dat bisschoppen vazallen werden van koningen.

- 2p **6** Geef hiervoor een verklaring.

Gebruik bron 3.

Twee ontwikkelingen in de late middeleeuwen:

- 1 Er kwam een einde aan het autarkisch economische systeem en
- 2 de kruistochten naar het Midden-Oosten vonden plaats.

- 4p **7** Leg uit:
- dat er een samenhang is tussen de eerste ontwikkeling en lokale markten en
 - waardoor de jaarmarkten profiteren van de kruistochten.

Gebruik bron 4.

Filips de Goede laat deze miniatuur maken na de Vrede van Gavere om daarmee een politieke boodschap over te brengen.

- 3p **8** Leg met twee verwijzingen naar de bron uit, welke boodschap hij hiermee wil overbrengen.

Gebruik bron 4.

- 2p **9** Geef aan welke twee kenmerkende aspecten uit de late middeleeuwen bij elkaar komen in deze gebeurtenis.

De middeleeuwen

bron 2

De Franse bisschop Hincmar van Laon (?-879) legt als leenman een eed af aan koning Karel de Kale (823-877):

Ik Hincmar, bisschop van Laon, zal vanaf nu trouw zijn aan mijn heer Karel. Als een vazal ben ik gebonden aan mijn heer en een bisschop voor mijn koning. Als vazal zal ik gehoorzamen zoals een vazal dit hoort te doen. Als een bisschop van Christus zal ik de wil van God gehoorzamen en zorgen voor het geestelijk heil van de koning, zo veel als in mijn vermogen ligt.

bron 3

De Franse monnik Humbert de Romans schrijft in 1270 over markten en jaarmarkten:

Hoewel de termen markt en jaarmarkt vaak door elkaar heen worden gebruikt, is er wel degelijk verschil tussen beide. Op jaarmarkten worden dure zaken verkocht, ze vinden slechts één keer per jaar plaats en er komen mensen naartoe van heinde en verre. Gewone markten zijn voor de onbelangrijke dingen, de dagelijkse levensbehoeften, ze worden wekelijks gehouden en alleen bezocht door de mensen uit de streek.

bron 4

Miniatuur omstreeks 1454 gemaakt in opdracht van hertog Filips de Goede:

Toelichting

In 1451 komen de burgers van de stad Gent in opstand tegen hertog Filips de Goede als deze de stad nieuwe belastingen wil opleggen. Filips verslaat het leger van Gent, waarna de Vrede van Gavere wordt gesloten. Onderdeel van het vredesverdrag is dat de stad een deel van de privileges verliest, 350.000 goudstukken moet betalen en de banieren van de gilden (organisaties van de verschillende beroepsgroepen) moet overhandigen. De burgers van Gent moeten buiten de stad, geknield, in wit boetekleed, vergiffenis vragen aan de hertog.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.